

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

Darba lapas KLAUSĪŠANĀS uzdevumi

Klausīšanās teksti lasāmi dzimtās valodas runātājam dabiskā tempā. Pirms tam valodas apguvējam jādod laiks uzdevuma teksta un atbilžu variantu izlasīšanai.

1. uzdevums

Klausieties informāciju un atzīmējiet atbilstošo atbildi!

- Kā tiek izprasts jēdziens „valodas kultūra”?
  - Tā ir zinātne par to, kā kultūras nozarē izteiksmīgi un pareizi lietot valodu.
  - Jēdziens saistāms gan ar valodas lietošanu atbilstoši literārās valodas normām, gan ar konkrētu pētniecības nozari.
  - Jēdzienu attiecina uz situāciju, kad cilvēks saziņā izmanto tikai konkrētus valodas paraugus.
- Kāpēc latviešu valodniecībā lieto tikai vienu terminu „valodas kultūra”?
  - Tāpēc, ka termins „valodas kultūra” nozīmē tieši to pašu, ko termins „runas kultūra”.
  - Tāpēc, ka nav cita labāka termina, kas būtu akceptēts latviešu valodniecībā.
  - Tāpēc, ka valodas kultūra valodas praktiskajā lietojumā attiecas arī uz runas kultūru.
- Ko nozīmē termins „ortoloģija”?
  - Zinātne par vārdu nozīmju lietojumu.
  - Zinātne, kas skaidro sociāli svarīgus jēdzienus.
  - Mācība par valodas pareizu lietojumu.
- Kāds ir runātāja viedoklis, salīdzinot valodas sakārtošanu ar valodas kopšanu?
  - Valodas sakārtošana neapšaubāmi ir svarīgāka par valodas kopšanu.
  - Lai valoda varētu attīstīties, abas darbības būtu strikti jādiferencē.
  - Minētās darbības ir vienlīdz svarīgas un mijiedarbīgas.
- Uz kuru valodas kultūras problēmu runātājs norāda, minot kā piemēru vārdu savienojumu „jaunie juniori”?
  - Uz nevēlamu svešvārdu lietojumu valodā.
  - Uz nevajadzīgu vārdu nozīmju dubultu lietojumu.
  - Uz neveiklu vārdu savienojumu, jo tajā ir vārdi ar līdzīgām skaņām.
- Kāds ir runātāja viedoklis par vārdnīcu izmantošanu?
  - Vārdnīcas jāizmanto tikai tajos gadījumos, kad jāuzzina kāda vārda nozīme.
  - Vārdnīcas var aizstāt daiļliteratūras lasīšanu.
  - Vārdnīcas ir patstāvīgs avots dažādu valodas zināšanu ieguvei.

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

1. uzdevuma teksts

Sveicināti! Šodien mūsu uzmanības lokā būs jautājums par valodas kultūras izpratni, īpašu uzmanību pievēršot valodas kultūrai kā valodniecības zinātņu nozarei.

Valodas kultūras jēdziens ir attiecināms uz literāro valodu. Valodas kultūras izpratne ir divējāda. Pirmkārt, parasti ar valodas kultūru tiek saprasta kopta valoda, respektīvi, literārās valodas normu zināšanas un prasme tās izmantot gan mutvārdos, gan rakstveidā. Tās ir izrunas, vārdu lietojuma, gramatikas un citas likumības. Valodas kultūra tiek saistīta arī ar prasmī izmantot izteismīgus valodas līdzekļus dažādos saziņas apstākļos. Tiek ņemtas vērā indivīda spējas un prasme savā valodā ievērot labākos paraugus. Otrkārt, valodas kultūra ir zinātnes nozare, kur tiek pētītas attiecīgās zināšanas un prasmes.

Attīstoties valodas kultūrai kā zinātņu nozarei, rodas nepieciešamība pēc atbilstošas terminoloģijas. Šajā sakarā par galveno terminu kļūst pats jēdziens valodas kultūra. Dažkārt tiek lietoti divi termini: valodas kultūra un runas kultūra. Taču latviešu valodniecībā terminus valodas kultūra un runas kultūra nešķir, bet abās iepriekš minētajās nozīmēs lieto tikai vienu terminu – valodas kultūra. Tam ir nopietni iemesli: pirmkārt, praksē runa ir viena no valodas izpausmēm; tātad valodas kultūra ietver sevī runas kultūru; otrkārt, jēdziens runa asociējas ar runāšanu, tāpēc termins runas kultūra ir pārprotams un nav ieteicams.

Valodas kultūras pamatā ir ortoloģija. Tā ir disciplīna, kuras teorija balstās uz valodas prakses materiāliem, ir sociāli nozīmīga un tiek iedzīvināta praksē. Šis mācības uzdevums ir rūpēties par valodas lietojumu atbilstoši normām. Mācībā par valodas kultūru apkopoti fonētikas, gramatikas, stilistikas un citu valodniecības nozaru sasniegumi un praktiskie secinājumi, kas noderīgi valodas praksē.

Mūsdienu valodniecībā nosacīti šķir valodas sakārtošanu un valodas kopšanu, kas gan pēc būtības viena otru papildina un ir savstarpēji saistītas. Valodas sakārtošanas mērķis ir: pirmkārt, noteikt literārās valodas normas; otrkārt, apzināti attīstīt valodu kā leksikas, kā gramatikas ziņā. Savukārt valodas kopšanas uzdevumi ir rūpēties par ieteikto normu iedzīvināšanu, par valodas lietojumu labā stilā un bez kļūdām. Tajā pašā laikā valodnieki atzīst, ka starp valodas sakārtošanu un valodas kopšanu nav krasas robežas. Šiem uzskatiem var pievienoties.

Valodas kultūrā jāņem vērā leksikoloģijas un semasioloģijas pētījumi. Vārdu leksiskās nozīmes un to saderība saistījumos ir tieši saistīta ar valodas loģiskumu. Piemēram, vārdu saistījumi „pirmā debija”, „jaunie juniori” nav pareizi: debija ir pirmā uzstāšanās, savukārt juniori jau nozīmē jauns. Katrā no šiem vārdu saistījumiem pietiek ar vienu vārdu, nav vajadzības saistīt divus vārdus, kuriem ir viena un tā pati nozīme.

Valodas kultūru lielā mērā ietekmē gan teorētiskās, gan praktiskās leksikogrāfijas attīstība. Vārdnīcas – skaidrojošās, svešvārdu, bet it īpaši pareizrakstības un pareizrunas vārdnīcas – ir ļoti svarīgas valodu apguvē un normatīvo iemaņu nostiprināšanā. Kaut arī vārdnīca nav saistošs daiļliteratūras darbs, ieteicams lasīt to kā autonomu avotu, iedziļināties vārdu nozīmju skaidrojumos, ilustratīvajos piemēros, norādēs, nevis ieskatīties tajās tikai nepieciešamības dēļ.

(Izmantotais avots: <http://www.vvk.lv/index.php?sadala=154&id=457>)

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

2. uzdevums

Klausieties tekstus! Katru tekstu dzirdēsiet divas reizes.

Atzīmējiet, vai apgalvojums ir pareizs vai nepareizs!

Izvēlieties un ierakstiet tekstu lodziņā atbilstošā sakāmvārda vai izteikuma burtu!

Viens izteikums ir lieks.

A Cilvēku var iepazīt, pudu sāls apēdot, nevis pie medus blodas.

B Runāšana sudrabs, klusēšana – zelts.

C Darbs nav zaķis, neaizbēgs.

D Patiesi brīvs un laimīgs vari būt tikai tad, ja esi tu

E Mēs nevaram mainīt notikumus, bet varam mainīt attieksmi pret tiem.

1. teksts

Izpatikšana visiem, nedomājot par savu patieso būtību, ar laiku rada mazvērtības izjūtu.

JĀ	NĒ

2. teksts

Atgadījums parkā māca, kā vecākiem jāizturas pret bērniem, ja atgadās kas nepatīkams.

JĀ	NĒ

3. teksts

Tēvs, izpildot dēla lūgumu, mainīja ielūguma mērķi.

JĀ	NĒ

4. teksts

Sokrāts lūdza sarunas biedram izteikt viedokli par savu draugu.

JĀ	NĒ

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

2. uzdevuma teksti

1. teksts

Kādu dienu plūme teica: „Reiz man garām gāja banānu mīlētājs, tāpēc es pārvērtos par banānu. Diemžēl viņa gaume mainījās pēc dažiem mēnešiem, tāpēc es kļuvi par apelsīnu. Kad viņš teica, ka esmu par skābu, es kļuvi par ābolu, bet viņš jau bija ceļā, lai meklētu vīnogas. Pakļaujoties cilvēku viedokļiem, es esmu mainījies tik daudz reizi, ka vairs nezinu, kas es patiesībā esmu un kam vairs deru. Tagad es vēlētos, kaut būtu palikusi par plūmi un gaidītu plūmju mīlētāju.

Plūmes stāsts mums atgādina: ko ūdens var izdarīt, benzīns nevar, un ko varš var izdarīt, to nevar zelts. Skudras trauslums tai ļauj kustēties, un koka stingrība ļauj tam dziļi un stipri iesakņoties.

2. teksts

Saulainā pavasara dienā es sēdēju parkā uz soliņa un lasīju grāmatu. Netālu no manis stāvēja māte ar trīsgadīgu meitiņu. Mazā meitene turēja rokā pie striķīša piesietu hēlija balonu. Pēkšņi asa vēja brāzma izrāva balonu un aiznesa to augstu gaisā. Es nodomāja, ka tūlīt sāksies liela brēkšana. Bet nē! Kad mazā meitene ieraudzīja, kā viņas balons ceļas debesīs, viņa līksmi iesaucās: „O! Mans balons lido!” Tajā brīdī es to vēl neapzinājos, taču šī meitene man kaut ko iemācīja. Vēlāk, tās dienas vakarā, man zvanīja paziņa un satraukta ziņoja par negaidītām problēmām. Es grasījos tūlīt atbildēt: „Šausmas! Ak, ko lai tagad dara? Nu gan tev ir sarežģīta situācija!” Bet, atceroties mazo meiteni, es paziņai teicu: „O, situācija nav vienkārša, taču interesanta! Kā es varētu tev palīdzēt?” Par vienu esmu pārliecināta – dzīve ik pa brīdim mūs izsitīs no līdzsvara ar savām negaidītajām problēmām. Tam tā jānotiek. Taču, kad pār mums nāks negaidītas dzīves brāzmas, atcerēsimies mazo meiteni.

3. teksts

Reiz kāds jauns cilvēks grasījās precēties. Visu nedēļu viņš skraidīja, gatavodamies kāzām, laika bija maz, lai visu pienācīgi sagatavotu. Tāpēc kādā vakarā viņš vērsās pie sava tēva:

– Tēti, man tev ir milzīgs lūgums. Es viens visu nepaspēju izdarīt. Lūdzu, te būs manu draugu saraksts. Apzvani viņus un uzaicini uz manām kāzām.

– Labi, dēls, izdarišu! – atbildēja tēvs.

Kāzu dienā dēls sarūgtināts teica tēvam:

– Tēt, es taču tev lūdzu piezvanīt visiem maniem draugiem!

– Es tā arī izdarīju.

– Bet manā sarakstā ir 50 cilvēku, taču kāzās – tikai 15.

– Dēliņ, es apzvaniju visus,... visus 50. Katram no viņiem es teicu, ka zvanu pēc tava lūguma. Teicu, ka tev šobrīd ir lielas problēmas un ļoti vajadzīga draugu palīdzība. Es palūdzu visiem atnākt šajā laikā un šajā vietā. Tāpēc nepārdzīvo, dēls. Visi tavi draugi tagad ir šeit!

4. teksts

Reiz kāds cilvēks jautāja filozofam Sokrātam:

– Zini, ko man par tevi teica tavš draugs?

– Pagaidi, – apturēja viņu Sokrāts, – izsijā sākumā to, ko gatavojies man teikt, caur trim sietiem.

– Trim sietiem?

– Pirms kaut ko teikt, vajag to izsijāt. Sākumā caur patiesības sietu. Vai tu esi pārliecināts, ka tā ir patiesība?

– Nē, es to vienkārši dzirdēju.

– Tātad tu nezini, vai tā ir vai nav patiesība. Tad sijāsim caur otru sietu – laipnības sietu. Tu gribi man pateikt par manu draugu kaut ko labu?

– Nē, gluži pretēji.

– Tātad, – turpināja Sokrāts, – tu gatavojies teikt par viņu kaut ko sliktu, bet pat neesi pārliecināts par to, vai tā ir patiesība. Mēģināsim trešo sietu – lietderības sietu. Vai tiešām ir tik ļoti nepieciešams darīt man zināmu to, ko tu gribi teikt?

– Nē, nav nepieciešams.

– Tātad, – apkopoja Sokrāts, – tajā, ko tu gribi teikt, nav ne taisnības, ne laipnības, ne lietderības.

Kamdēļ tad to vispār teikt?

(Izmantotie avoti: <https://atmascentrs.jimdo.com/iedvesmai/da%C5%BE%C4%81di-st%C4%81sti-pri%C4%8Das/>; <https://spoki.lv/literatura/Stasti-pardomam/710062>; <https://tikainesakinevienam.lv/category/stasti-pardomam/>)

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

Darba lapas

LASĪŠANAS UN LEKSIKAS uzdevumi

1. uzdevums

Lasi tekstu! Tekstā ierakstiet tā vārda vai vārdu savienojuma burtu, ar kuru var aizstāt tekstā izcelto! Trīs vārdu savienojumi ir lieki!

- A** Joti sarežģīti
- B** uzsākt darbu
- C** stiprā
- D** tas visiem vienalga
- E** muļķis
- F** raženā
- G** liela nauda
- H** vārgulis
- I** kopumā/vispār
- J** uzlikt jumtu

Šodien visiem kaut kādas darīšanas, tāpēc norunāts pabeigt darbu vakarā. Nākamajā dienā objekts jānodod, taču **par to nevienam galva nesāp** ____ (1.), ieskaitot pašu Resno, kuram ir ne šāda tāda, bet brigadiera galva. Ja tā, tad visām pārējām galvām arī maza bēda. **Pa lielām šaibām** ____ (2.) veikals gandrīz gatavs. Atlicis apmest vienu sienu un vēl šis tas. Rīt pusdeviņos būs klāt veikala īpašniece Pārsla, saukta par Sniegpārslīņu (!) sava **brangā** ____ (3.) izmēra dēļ. Un tad beidzot rīpos naudiņa, kā poēts teicis. Sniegpārslīņa ir kapitālisma haizivs, viņai Vidzemes augstienē pieder trīs veikali. Šī tik steidzina, lai veikalā varētu **palaist šefti** ____ (4.) pēc iespējas ātrāk.

Viņa arī grib, lai veči pārliet ventilācijas šahtu jaunā vietā, taču Resnais pateica striktu nē. Tas ir **baigais čakars** ____ (5.); un par to naudu, ko viņa piedāvā, tikai **cilvēks ar vistas samadzenēm** ____ (6.) būtu ar mieru kulties cauri betona un mūra sienām. Arī bez šahtas sanāk tikai pa deviņiem simtiem uz katru – **dižs piķis** ____ (7) priekš šitā darba jau nav.

(Pēc Viļa Lācītis, Vilis. Erotisks stāsts no Vidzemes augstienes. Grām.: Lācītis, V. *Sekss un vardarbība*. Rīga: Mansards, 2018)

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

2. uzdevums

***Izlasiet tekstu! Atrodiet katram teksta fragmentam atbilstošu rīcības principa formulējumu un ierakstiet tā burtu teksta fragmenta sākumā!
Viens izteikums ir lieks.***

- A** Atcerēties par retajiem augiem un dzīvniekiem.
- B** Rūpēties par citu cilvēku radītā piesārņojuma samazināšanu.
- C** Svarīgs princips – ilgtspējas nodrošināšana.
- D** Pārtikā lietot tikai ekoloģiskus produktus.
- E** Domāt par to, lai kopumā pēc iespējas mazāk negatīvi ietekmētu apkārtējo vidi.
- F** Censties izmantot pēc iespējas mazāk neatjaunojamo resursu.

Zaļa dzīvesveida pamatprincipi

Daudzi cilvēki mūsdienās saprot, cik svarīgi ir ievērot zaļu, ilgtspējīgu dzīvesveidu, lai celtu gan savas dzīves kvalitāti, gan pasargātu apkārtējo vidi, tomēr daudzi līdz galam nemaz neizprot, ko nozīmē zaļš dzīvesveids. Nepietiek ar to vien, ka pārkat eko produktus. Ekoloģisks dzīvesveids sastāv no ļoti daudziem principiem, kas jāievēro. Šeit būs uzskaitīti ekoloģiska dzīvesveida pamatprincipi, kas būtu jāievēro, lai varētu uzskatīt sevi par zaļi domājošu ekoloģiska dzīvesveida piekritēju.

1. _____ Pamata nosacījums ekoloģiskam dzīvesveidam ir centieni atstāt pēc iespējas mazāku ekoloģisko pēdu. Ekoloģiskā pēda ir dažādu procesu negatīvo ietekmju kopums, ko katrs cilvēks atstāj uz šīs planētas. Ekoloģiskā pēda ir ikkatram no mums, taču tās lielums var būt pat ļoti atšķirīgs. Savu ekoloģisko pēdu iespējams samazināt, piedomājot pie sava kopējā dzīvesveida un dažādām ikdienas darbībām. Cik daudz pārtikas iznīkojat? Cik daudz plastmasas un citu ķīmiski ražotu materiālu produktus lietojat?

2. _____ Tas izpaužas kā negatīvo ietekmju pārvēršana pozitīvās. Piemēram, ikkatram no mums ik pa reizei nākas izmest laukā kādus pārtikas produktus, kas palikuši veci. Ēdiena iznīkošana noteikti nav zaļa dzīvesveida daļa, taču šo negatīvo ietekmi var pārvērst pozitīvā, no vecajiem pārtikas produktiem veidojot kompostu. Pēc tam kompostu iespējams izmantot kā mēslojumu, lai dārzā audzētu jaunus pārtikas produktus. Tas pats attiecas uz atkritumu šķirošanu, jo tā vietā, lai piesārņotu dabu ar materiāliem, kas pārstrādājas ļoti ilgā laika posmā, ir iespējams tos izmantot kā resursu jaunu produktu izgatavošanai.

3. _____ Maksimāli jāsamazina, piemēram, fosilo kurināmo materiālu patēriņš. Pamatā tas izpaužas kā centieni mazāk izmantot motorizēto transportu, sildīšanas iekārtas un elektroenerģiju. Tas, protams, nenozīmē, ka no šīm lietām ir jāatsakās pilnībā, taču ir rūpīgi jādomā par to patēriņu un nepieciešamību ikdienā. Piemēram, ja nepieciešams vienatnē mērot lielus attālumus, nebrauciet ar personīgo transportu, bet izmantojiet sabiedrisko transportu vai, ja nepieciešams veikt nelielus attālumus, pārvietojieties ar kājām vai velosipēdu. Tāpat arī noteikti jāizslēdz visas elektroierīces, kad tās neizmantojat, un jāizvēlas optimāla siltuma apgāde mājai.

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

4._____ Tas nenozīmē, ka jāprotestē pret katru projektu, ja plānots nocirst kādu koku, taču ir jācīnās pret aizsargājamu biotopu un sugu iznīcināšanu. Daudzas augu un dzīvnieku sugas mūsdienās izmirst, kā arī urbanizācijas rezultātā mainās dabīgie biotopi. Lai no tā izvairītos, sabiedrībai ir jāmaina savs domāšanas veids un jāpievērš uzmanība nākotnes sekām, ne tikai pašreizējiem ieguvumiem.

5._____ Šo principu parasti daudzi neievēro, jo neuzskata, ka viņu pienākums ir savākt kāda atstātos atkritumus un mazināt svešinieka radīto ekoloģisko pēdu, taču jāsaprot, ka tas tiek darīts apkārtējās vides labā. Protams, pamatā ir jācenšas izglītēt sabiedrību, lai šāds piesārņojums vispār netiktu radīts, taču, ja tas notiek, ir jādomā, kā palīdzēt videi.

(Izmantotais avots: <http://www.nacunsac.lv/zalais-dzivesveids/>)

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

3. uzdevums

Lasiet tekstu, kas sadalīts fragmentos! Aiz teksta fragmenta lodziņā rakstiet nākamā iederīgā fragmenta burtu!

Lācis un pelīte

1. Jūs gan agrāk būsiet dzirdējuši stāstu „Par pelīti, putniņu un desu” un varbūt gribēsiet zināt, kā viņiem tagad iet? Par putniņu neko nezinu, jo dzīvoju pilsētā un labu laiku neesmu viņu saticis. Desa laikam būs apēsta. Bet, kad pavasaros iesāk ziedēt mazās, zilās puķītes, kuras ar savādu maigumu piepilda visus mežus un gravas, tad man nāk prātā stāsts par pelīti.

2. No rīta un pusdienā lācis tik bēra auzas mutē, bet pelīte sēdēja glīti uz pakaļkājām, baltiem zobīņiem lobīdama auzu graudus. „Tavu smalku bērnu,” lācis priecājās un bija laimīgs, ka pelīte ēda no viņa galda. Kad nāca ziema, lācis ierakās žagaru kaudzē uz gulēšanu, bet pelīte iekārtojās viņa ausī.

3. „Vai te kāds bija?” lācis uztraucies jautāja. Lielais troksnis viņa ausīm nepatika.

„Jā, lielais vējš. Viņš man nometa čiekuru,” pelīte teica.

4. Tomēr lācis vēl necēlās no migas. Viņš gulēja, gulēja, tad sakustējās un prasīja: „Pelīt, kas tas par troksni?”

„Ūdeņi skan, un upē brakšķ ledi. Pavasaris ir klāt.” Nu lācis cēlās kājās un ierēcās tā, ka putni koku galotnēs sabijās un sasita spārnus.

5. Viņš aplūkoja visu, kas kust, katru nokritušu zariņu, katru pērno lapu, ko pacēla vējš. Runcis bija mednieks un mīlēja mazas pelītes. Veselām dienām viņš sēdēja un skatījās uz žagaru kaudzi.

6. „Ej, ej,” lācis labsirdīgi norūca. „Tik nāc drīz atpakaļ.” Pelīte sīkiem solīšiem laimīga izskrēja no žagaru kaudzes.

Bet aiz žagaru kaudzes viņu gaidīja runcis, izstiepis asti... Pelīte kā gāja, tā aizgāja. Žagaru kaudzē viņa vairs neatgriezās.

A Pēc kāda laiciņa lācis atkal ieņurdējās:

„Pelīt, vai tu ko dzirdi?”

„Jā, es dzirdu lāstekas, kuras pil no kokiem,” laipni atteica pelīte.

„Tad jau drīz būs jāceļas,” lācis nopūtās un apgriezās uz otriem sāniem.

B „Nudien, viņš ir manī iemīlējies!” pelīte domāja, apmulsusi no runča skatiena. „Cik viņš skaists, cik viņam maigas ķepiņas. Nav vis kā manam lācim... Un kā viņš mazgājas, un cik viņš balts! Nav vis kā mans lācis, mūžīgi novārtījies...” Un kādu vakaru pelīte teica: „Lācīt, vai tu nedusmosies? Es gribu iziet drusku pastaigāties. Ļoti jauks vakars.”

C Kāds lācis dzīvoja sirsnīgā draudzībā ar pelīti. Lācis bija nekustīgs un slinks. Viņš gulēja un sapņoja vajā acīm par medu. Bet pelīte čakli tecēja viņam apkārt cauru dienu. Lācis gulēja un klausījās viņas soļos. Lācis nevarēja vien nobrīnīties par pelītes čaklumu.

D „Es nu aizmigšu,” viņš teica. „Ja tu ko mani, tad saki.” Bet pelīte čukstēja viņam ausī medainas pasaciņas. Tā viņš gulēja pussapnī, pusnomodā. Uz pavasara pusī mežā ieskrēja tāds savāds vējš. Tas skrēja cauri mežam, it kā gribēdams visus atmodināt no miega, plēsa ledainās skujas un izsvaidīja čiekurus.

E Lācis viens pats staigāja pa mežu un raudāja: „Pelīte, mana mazā pelīte!” viņš rēca un rausa ar ķepu asaras. Un, kur nokrita lāča asaras, tur izauga maigas, zilās puķītes, ar kurām vēl tagad pavasaros ir pilni meži.

F Lācis labi izstaipījās pēc ziemas gulēšanas un gāja mežā. Tajā pašā laikā, lēni likdams kājas mīkstajā sūnā, mežā ienāca runcis.

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

Darba lapas

RAKSTĪŠANAS UN GRAMATIKAS uzdevumi

1. uzdevums

Ierakstiet tekstā atbilstošo frazeologismu pareizā formā!

<i>ņemt uz grauda</i>	<i>iet tēva pēdās</i>
<i>kost pirkstos</i>	<i>atplestas rokas</i>
<i>runāt par deviņiem mēmajiem</i>	<i>lampu drudzis</i>
<i>paskriet vēja spārnim</i>	<i>turēt mēli aiz zobiem</i>

1. Tā kā kolēģi ilgi nebija tikušies, visi gribēja dalīties iespaidos un pasākumā _____.

2. Tagad pazīstamais pianists ar smaidu atceras par _____ pirms uzstāšanās pirmajā konkursā.

3. Šķiet, nupat vēl meita bija pirmklasniece, bet nu jau beidz augstskolu – laiks patiešām ir _____.

4. Lai sagādātu sievai pārsteigumu, draugs lūdza, lai es _____ un nesaku viņa sievai par plānoto ceļojumu.

5. Vakar Jānis pārnāca mājās ļoti vēlu un tēvs viņu _____, izvaicādams, kur Jānis bijis un ko darījis.

6. Arhitekta Folkmaņa meita Anete ir nolēmusi, ka studēs arhitektūru, tādējādi _____ un turpinādama dzimtas tradīciju, jo arī viņas vecmāmiņa bija arhitekte.

7. Sabīne tagad _____, ka nav paklausījusi mammu un saģērbusies siltāk, jo ārā bija ļoti auksts.

8. Vecmāmiņa priecājās par mazdēla un viņa draugu ierašanos un sagaidīja jauniešus _____.

**Darba lapas
RUNĀTPRASMES uzdevumi**

1. uzdevums

Formulējiet SAVU VIEDOKLI, atbildot uz šādiem jautājumiem!

1. variants

- Kas, jūsuprāt, vislabāk spēj raksturot kādas tautas kultūru? Pamatojiet savu viedokli!
- Kuri kultūras pasākumi gan saturiski, gan formas ziņā, jūsuprāt, varētu būt saistoši multilingvālai sabiedrībai? Kāpēc?
- Salīdziniet savas tautas nacionālo kultūru, tradīcijas ar to, ko esat iepazinis(-usi) Latvijā!
- Kā globalizācija mūsdienās ietekmē/var ietekmēt nacionālo kultūru attīstību!
- Kā mūsdienu tehnokrātijas pasaulē saglabāt nepieciešamību pēc garīgām vērtībām?

2. variants

- Kuras modernās tehnoloģijas, jūsuprāt, visnozīmīgāk mainījušas cilvēka ikdienu? Pamatojiet savu viedokli!
- Kuri no moderno tehnoloģiju sasniegumiem jums personīgi šķiet svarīgākie? Kāpēc?
- Kas mainītos jūsu dzīvē bez ikdienā izmantotajām modernajām ierīcēm un sadzīves tehnikas?
- Kā, jūsuprāt, modernās tehnoloģijas var negatīvi ietekmēt cilvēku attiecības un veselību?
- Kuras, pēc jūsu domām, būs jomas, kurās modernās tehnoloģijas nākotnē aizstās cilvēku?

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

Sagatavošanās laiks 2 minūtes

2. uzdevums

1. variants

Izlasiet tekstu!

- **Miniet piemērus, kas ilustrē „nerakstītos likumus” ceļu satiksmē!**
- **Formulējiet savu attieksmi pret tekstā izcelto apgalvojumu! Pamatojiet savu viedokli!**

Mūsdienās jēdziens „braukšanas kultūra” nav nekas svešs. Viens no svarīgākajiem braukšanas kultūras pamatnosacījumiem ir ceļu satiksmes noteikumu ievērošana. Ar katru gadu transportlīdzekļu skaits uz ceļiem pieaug, satiksme kļūst arvien intensīvāka, un rezultātā bieži vien gadās situācijas, kurās autovadītāji dažādu iemeslu dēļ nerīkojas atbilstoši tam, kā rakstīts ceļu satiksmes teorijas grāmatās. Turklāt vēl ir arī tā saucamie „nerakstītie likumi”, kas jāievēro, braucot ar auto vai kādu citu transportlīdzekli. Kāds lasītājs sociālajos tīklos paudis šādu atziņu: **„Avārijas notiek tāpēc, ka šodienas vadītāji brauc pa vakardienas ielām ar rītdienas automašīnām un parītdienas ātrumu.”**

1. uzdevums

2. variants

Izlasiet tekstu!

- **Atbildiet uz tekstā izcelto jautājumu! Atbildi pamatojiet ar konkrētiem piemēriem!**
- **Formulējiet savu attieksmi pret tekstā izcelto apgalvojumu! Pamatojiet savu viedokli!**

Mūsdienās jēdziens „braukšanas kultūra” nav nekas svešs. Viens no svarīgākajiem braukšanas kultūras pamatnosacījumiem ir ceļu satiksmes noteikumu ievērošana. Ar katru gadu transportlīdzekļu skaits uz ceļiem pieaug, satiksme kļūst arvien intensīvāka, un rezultātā bieži vien gadās situācijas, kurās autovadītāji dažādu iemeslu dēļ nerīkojas atbilstoši tam, kā rakstīts ceļu satiksmes teorijas grāmatās. **Ko darīt, lai disciplinētu autovadītājus?** Kāds lasītājs sociālajos tīklos paudis šādu ironisku atziņu: **„Nekas tā nedisciplinē vadītāju, kā aizmugurē braucoša policijas automašīna.”** Kāds ir jūsu viedoklis?

Sagatavošanās laiks –divas līdz trīs minūtes.

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi

2. uzdevums

1. variants

Izlasiet izteikumu!

- **Formulējiet personisko attiektmi par izteikto domu – par un pret!**
- **Argumentējiet savu viedokli, minot piemērus no pieredzes!**

Nekad nedariet to, ko citi var izdarīt jūsu vietā.

Agata Kristi

2. uzdevums

2. variants

Izlasiet izteikumu!

- **Formulējiet viedokli par B. Šova raksīto – kā to izprotat un vērtējat?**
- **Miniet piemērus no pieredzes, kas apstiprina vai noliedz izteikumā pausto domu!**

Kas tur dīvains, ka tev nav nekāda labuma no ceļojumiem, ja tu visur velc līdzī pats sevi.

Bernards Šovs

Sagatavošanās laiks –divas līdz trīs minūtes.

Darba lapas ir izstrādātas Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda projektā „Latviešu valodas apguve, lai sekmētu trešo valstu pilsoņu iekļaušanos darba tirgū 3” (Iīgums Nr. PMIF/6/2020/3/01)

Kultūras ministrija

Latviešu valodas aģentūra

C2 – latviešu valodas prasmes augstākā līmeņa 2. pakāpes uzdevumi